

съобщение крие много въпроси, чиито отговори вероятно се крият в румънските църковни архиви.

Изключително интересен е разказът на К.Маринович за 17-годишния му престой в столицата Истанбул. В този огромен за времето град, в който тогава живеят около 35 000 - 40 000 българи, преминава най-динамичната и съдържателна част от неговия живот, тук той контактува с видни личности и естествено за много от тях пише на стариците на своята история. Младият Костаки получава в Русе добро за времето си образование - учи при даскал Тони, след това при гръцкия даскал Костадин, а след 1840 г. става ученик на пристигналия в града даскал Парашкев Дамянов. В училище учи до 10 март 1845 г., когато семейният съвет оповестява, че ще замине заедно с вуйчо си за Истанбул. В текста Костаки не коментира причините за това решение, но те могат да се търсят в различни посоки - липса на интерес към бащиния занаят, отрано проявени способности, но най-вероятно, бащата като човек опитен не само в занаята, но и в търговските дела, е отчел по-благоприятната икономическа конюнктура в столичния град и е взел това решение, воден от желанието да даде шанс на най-големия син в семейството за по-добър старт в живота. По повод отпътуването си Костаки пише: "По него време поискаха по един турчин и по един българин от секи град да идат на Цариград. От Руси се отреди вуйка ми Х.Петър и аз защото немах вече що да уча, взе ма вуйка ми с него, за да му шетам по пътя."¹² На 20 март 1845 г. Костаки се разделя с близките си, а на 27 март заедно със своя вуйчо вече е в Цариград. Вуйчото на Костаки, хаджи Петър, тогава 42-годишен, е един от богатите русенски търговци, уважаван от своите съграждани, пламенен родолюбец. В столицата двамата русенци вероятно са настанени заедно с другите представители в уредените от полския емигрант Михаил Чайковски квартири.¹³ На фона на общата нерешителност и незрялост на българските делегати, русенецът хаджи Петър Хаджипетков е единственият, който на 6 май 1845 г. лично подава прошение до Портата, в което подробно са изложени нуждите на българите. В края на месец май хаджи Петър подава нова молба, в която е обоснована необходимостта да се поддържа постоянно българско представителство в Цариград. С достойното си поведение русенецът добива широка известност сред българската колония в Цариград, а Шекиб Мехмед паша го кани няколко пъти на частни разговори. Благодарение на това пътуване 16-годишният Костаки, който непрекъснато съпровожда вуйчо си, попада в центъра на жизнено важни за българската общност събития, които неминуемо оставят трайна следа в неговото все още детско съзнание.

Хаджи Петър стои в Истанбул до средата на юни, а преди отпътуването си настанява своя племенник временно при П.Кувел, който притежава кантора в Лаз хар. Кувел е познат на русенския търговец Ив.Мавриди, дългогодишен съдружник на братята хаджи Петър и хаджи Атанас. Според предварителна уговорка на 28 юни 1845 г. шуменецът Рали Мавриди, чиято кантора по това време се намира на Камбур хан Асма алтъ, взема Костаки при себе си.¹⁴ С дързостта и амбицията на 16-те си години юношата се изправя пред първото сериозно изпитание в своя живот. За началото Маринович пише: "От първия още ден накара ма да мия паници, да готвя и